

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul (Nagypiactér) 4 Telefon: 380

Ara 1 lej

IV évfolyam 169 sz.

1935. JUNIUS 20.

Csütörtök

Ötszáz ezer főnyi abesszin hadsereg várja az olasz támadást

Negyedmillió gépfegyver csöve mered az Abesszinia ellen vonuló olaszokra. -- A római sajtó rendületlenül sürgeti a háboru megkezdését

London, június 18.

Az olaszok egyre fenyegetőbb fegyverkezése és háborús intézkedései az abessziniai kormányt is fokozottabb katonai készülődésekre készítik. Jóllehet Anglia mindent megkísérel az olasz-abesszin viszály elsimítására, és több ízben felszólította az abessziniai kormányt a konfliktusok békés elintézésére, a helyzet az, hogy ma már békés elintézésről szó sem lehet: a háboru kitörése teljességgel elkerülhetetlen.

Abesszinia lázas tempóban fegyverkezik és e pillanatban már

500 ezer katonája áll csatarendben az

ország határán és várja az olaszok támadását.

A félmilliónyi hadseregből mintegy 100 ezer főnyi katona a legmodernebb fegyverekkel van ellátva, míg a többiek 250.000, a határon felállított gépfegyverek mellé osztották be.

Tekintettel arra, hogy az olasz hadseregnek 900 ezernyi létszámából csak mintegy 100 ezer katonát szállítottak át Afrikába, a háboru kitörése esetén az afrikai olasz hadseregnek jelentékeny túlerővel kell küzdenie.

Róma, június 18.

Az ezüst pénzek bevonásával kapcsolatos

rendelet pótlásaként hivatalos közlés jelent meg, melynek értelmében egyelőre csak a 10 és 20 lírás ezüst pénzeket vonják be, míg az öt lírás, egyelőre forgalomban marad.

A Giornale d'Italia "Okmányok és adatok Kelet Afrika történetéhez" címmel cikket ír, melyben felsorolja az abesszinieknek 1911. óta elkövetett határ sértéseit. A lap megállapítja, hogy Eritrea határán az olasz telepések állandó zaklatásnak voltak kitéve és Olaszország sokáig tűrte ezt az abesszin kellemetlenkedést. Most azonban elérkezett az utolsó pillanat és Olaszország válaszolni fog.

Cuzisták zavarták meg Vaida cernautii előadását

Cernauti, június 18.

Vaida Cernautiba utazott Voicu Nitescu-val és a nemzeti színházban beszédet mondott.

Vaida cernautii előadásán a numerus valahúsv hűvei zöld ingben jelentek meg, ami tudvalevőleg a feloszlatott vassárga egyenruhája. Amikor Vaida beszélni kezdett, a teremben

nagyszámban jelenlevő cuzisták közbeszólásokkal zavarták meg az előadást.

Vaida hívei erre hazafias dalokat kezdtek

énekelni, de a cuzisták zajongása egyre hevesebbé vált. Robu Cuzista képviselőt végül is rendőrök távolították el a teremből Vaida végül is befejezte beszédét, de a cuzisták most is állandóan zavarták, úgy, hogy a beszédet alig lehetett érteni.

A Tempo értesülése szerint Vaida néhány zsidó intellektuallal együtt kiáltványt bocsát ki, amely felszólítja a nem üzérkedő zsidókat, hogy tömörüljenek az üzérkedő zsidók ellen, akik fajtájuknak a legaljasabb rétege. A Tempo ennek az akciónak nem sok sikert jósol.

Öt évi fegyházra ítélték a diosigi anyósgyilkost

Oradea, június 18.

A törvényszék második szekciójának Kálnay-Gavra tanácsa ma tárgyalta a diosigi anyósgyilkosság bűnperét. 1934 december 30-án Duma Anca Joan diosigi felesége botlással meggyilkolta anyósát, Chirita Annát.

Chirita Anna 40 éves özvegyasszony december 30-án délután leányával és menyével elment a korcsmába mulatni. Este az asszony négy lelt kért vejétől, hogy

még egy kupica pálinkát igyon. Duma Anca Joan megtagadta ezt a követelést és a részen dülöngöző asszonyt hazavezette. Ott hon az asszony újból veszekedni kezdett és haragjában vejének két pofont adott. Duma Anca Joan erre felkapta botját és

Három ütést mért anyósa fejére, aki vértől borítva esett össze és pár perc múlva kisenvedett.

A gyilkosság elkövetése után Duma Joan önként jelentkezett a csendőrségen és meg-

indult ellene az eljárás. A gyilkos azzal érvet, hogy anyósa fejszével rontott neki és ő csak védekezett.

Duma Joan szándékos emberölés miatt került a vádlottak padjára, ahol a bíróság öt évi fegyházra ítélte az anyósgyilkos telepest. Az ügyész megnyugodott, a vádlott és védő felelősséget jelentettek be.

Politikai gyilkosság Oroszországban

Moszkva, június 18.

A szovjet politikai köreit egy újabb politikai gyilkosság tartja izgalomban. Novorik városban ismeretlen tettes meggyilkolta Antikovit, az ottani szovjet vezetőjét éppen akkor, amikor a városi szovjettanács ülésére sietett. A gyilkosnak sikerült elmenekülnie. A hatóságok széleskörű nyomozást vezettek be.

Enyhült a kínai-japán feszültség?

London, június 18.

Pekingi jelentés szerint a kínai-japán ügyben a feszült helyzet mintha kissé enyhült volna. Ez onnan észlelhető, hogy a kínai hadseregek egyrésze nem hajlandó az északkeleti hadsereg főparancsnokának engedelmessé válni és a japán haderő ellen fordulni, tudva azt, hogy a japán haderő technikai felkészültsége aránytalanul rövid idő alatt megsemmisítő vereséget tud mérni kínai hadseregére.

A 333 nyereményes tombola 4. száma

Maniu a numerus valachikus ellen nyilatkozott a brasovi kongresszuson

Mihalache együttműködésre szököltotta fel a kisebbségeket

Brasov, június 18.

Hatalmas tömeg óriási lelkesedése közepette nyílt meg tegnap a nemzeti parasztpárt brasovi kongresszusa. A Suciu Palotától, a Popovici villáig 15 ezer paraszta állott sorfalat és üdvözölte a megérkező Maniut, Mihalachet és Luput, akik egy hat ló által húzott szekérben állottak és így mentek végig a parasztsorok között, amely lelkesen ünnepelte a vezéreket. A menet egészen az Olimpia stadionig haladt, ahol a kongresszust megtartották.

Elsőnek dr. Colimna a brasovi tagozat elnöke tartott beszédet, aki felolvasta a beteg Popovics Mihály Mihály levelét a néphez. A levélben Popovics Mihály hangoztatta, hogy egy ember miatt nem szabad, hogy megakadjon a gépezet. Ezért ő maga kérte, ezt a nagygyűlést tartsák meg.

Coliman beszédében hangoztatta, hogy minden nemzeti mozgalom Brasovból indult ki és mivel a nemzeti parasztpárt mostani brasovi kongresszusa valami rendkívüli szándékszik adni, reméli, hogy ez sikerülni is fog.

A brasovi gyűlésen az első hosszabb szónoklatot Madgearu mondotta, aki hangoztatta, hogy a Maniu-kormány volt az első, amely a paraszttömegek számára a felszabadulást hozta. Marinescu előadásáról szólva, hangsúlyozta, hogy a bucuresti rendőrprefektust már rég ki kellett volna tenni

állásából. Rendkívül különösnek tartja, — hogy

Vaida egyetlen szóval sem tiltakozott Marinescu állításai ellen, jölehet a rendőrprefektus éppen az ellen a kormány ellen nyilatkozott, amelynek Vaida volt a belügyminisztere.

A nemzeti parasztpárt viszont nem hajlandó eltérni ezeket a sértéseket.

Lupu emelkedik ezután szólásra és a cenzura és az ostromállapot ellen beszélt, majd karonfogva mutatta be Maniut a tömegnek, aki lelkesen ünnepelte a politikust.

Maniu kijelentette, hogy harcot hirdet a kormány ellen és hogy új szellemet akar az ország vezetésében. Ezután

tiltakozását fejezte ki a "valach" szó ellen, amit Vaida használt, mert ez a szó jobbagságot és szolgaságot jelent.

Hangoztatta, hogy az államnak támogatni kell a román állam érvényesülését, mert az erdők és más javak nincsenek a románság tulajdonában.

Végül Mihalache szólalt fel és szintén a kormány elleni harcot hirdette. A kisebbségekről csupán egy mondatban emlékezett meg és felszököltotta őket, hogy az ország érdekében működjenek együtt a többséggel, mert itt is megtalálják, amit kívánnak.

A gyűlés lelkes hangulatban ért véget és utána bankett volt.

Boila Zakariás párbajra hívta ki Mihalachet

Cluj, június 18.

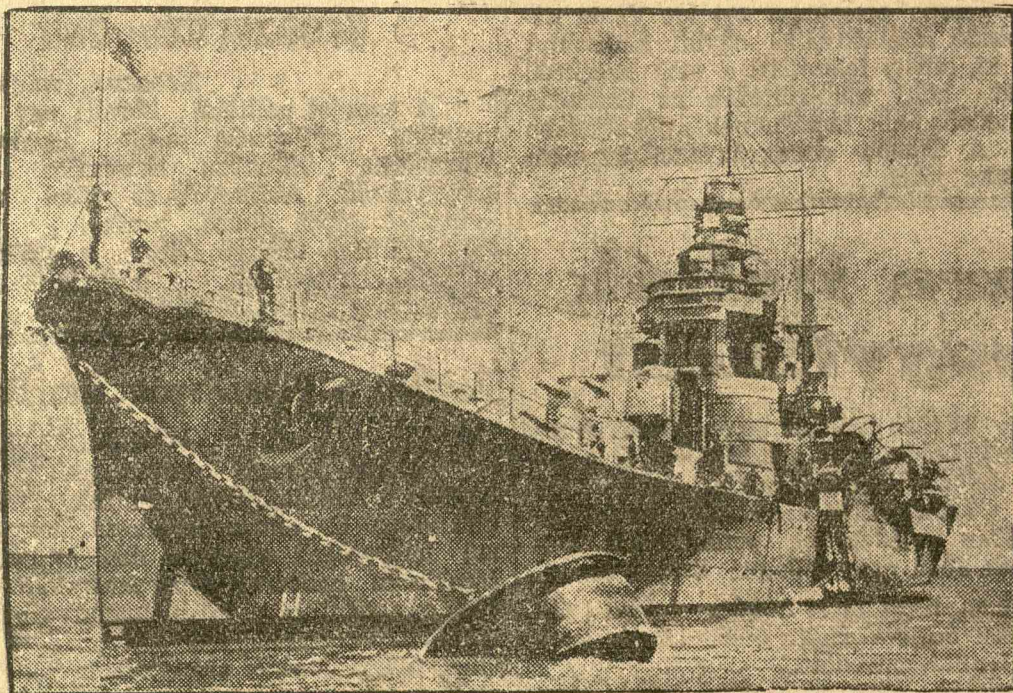
Boila Zakariás a Romania Noua szerkesztője párbajra hívta ki Mihalachet a nemzeti parasztpárt elnökét. A párbaj oka az, hogy Boila Zakariás írt egy cikket a Romania Nouában Mihalache ellen. Egyik párthive megkérdezte Mihalachet, hogy mi

a véleménye. Mihalache így válaszolt: A cikk egyetlen és arcátlan volt, de Boilának nem ez az első és nem utolsó cikke.

Az egyetlen és arcátlan szót Boila magára nézve sértőnek találta és Pavel és Sachiteanu nemzeti parasztpárt bajtársai által párbajra hívta ki Mihalachet.

Cáfolják Goga és Cuza fuzióját

Az a hír terjedt el, hogy Cuza és Goga és bejelenti, hogy bár Cuza és Goga fuzionáltak. A Lupta most cáfolja ezt a hírt. Tattak tárgyalásokon, de fuzióról szó sincs.

Egyhadihajó elveszett egy macska miatt

A „Hastings” angol ágyunaszád a Vörös-tengeren Szudán kikötője közelében zátonyra futott és megmentése lehetetlenné vált. A hajó katasztrófa oka az volt, hogy az ágyunaszád a legnagyobb sebességgel és a legrövidebb uton akart Szudán kikötőjébe futni, mert egy a fedélzeten levő macska több tengerészt megrapott és a veszethez szimp-tomái mutatkoztak rajtuk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtára • Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Kivágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az
résztvehet a **333 nyere-**
ményes tombolán

1935 június hó.

A NAP

Róma ismét nagy lesz?

Hogy Keletafrikában a legrövidebb időn belül megindul a háború, erről ma már teljesen fölösleges vitázni. Rómában olyan beszédek hangzanak el és olyan intézkedéseket foganatosítanak, amelyek minden optimista kétséget "halálos" biztonsággal oszlatnak el. A Duce kijelentette, hogy nincs messze az idő, amikor Róma oly nagy lesz, mint volt és minthogy egyelőre Európában nem sok reménye lehet a terjeszkedésre, — csak természetesen, hogy Afrikában próbálja meg feltámasztani a régi Róma hatalmát.

Ezek azonban csak beszédek — mondaná az optimista szemlélő és szívesen teszi hozzá, hogy amíg csak beszélnek, nincs semmi baj. Volna is ebben valami, de hozzá kell tennünk, hogy Rómában nemcsak beszélnek. Sőt. Bevonják az ezüstöt és felszököltják az Abessziniában élő olaszokat, hogy három héten belül hagyják el Abessziniát területét. Mi ez, hanem nem készülődés, még pedig nagyon komoly készülődés a véres összecsapásokra?

Hogy az olasz-abesszin háborúnak a két állam közül melyik az oka: nehezen lehetne megállapítani. Olaszország Abessziniát okolja és megfordítva, mint ahogy az már hasonló esetekben lenni szokott. A külföldi vicclapok két humoros képet állítanak egymás mellé: az egyikben egy hatalmas, villogó szemű vadember áll (ez Abessziniát) kezében törrel és fogát csattogtatja az előtte liliputi katonára (ez Olaszországot). A másik képen ugyanez látható csak megfordított méretekben. Az előbbi kép címe: Így mondja Olaszország, a másiké: Így mondja Abessziniát.

Hogy melyiknek van igaza, ezt majd száz év múlva állapíthatják meg a történelemírók. Száz év múlva, amikor már a mindkét részről esett ezernyi halott békésen alussza álmát a temetőben.

Még egy kérdés foglalkoztatja a figyelmes szemlélőt és ez a kérdés: ki fog győzni a két szembenálló, hadviselő fél közül? Első pillanatra kétségtelennek látszik az olasz győzelem, hiszen a fascista hadsereg a legmodernebb harcászati eszközökkel van felszerelve, évek óta halljuk, hogy az olasz katonaság teljesen motorizálva van és repülőgépei, tankjai és egyéb csataszörnyei rövid időn belül elpusztítják az ellenséges hadállásokat.

Es éppen itt van a tévedés. Tudnillik Abessziniának nincsenek, nem lesznek hadállásai. Abessziniában nincsenek városok, amiket bombázni lehetne repülőgépről. — Abessziniát félvad terület, ahol csak fullasztó mocsarak, rejtélyes bokrok vannak és a bokrok mögött ott leskelődnek a guerillaharcra felkészült abesszin harcosok. Akik ellen nem lehet repülőgéppel, tankkal és motorral küzdeni, akik valóban hazájukat védemezik, hűtőrel is, ha csupán csattogó fogakkal is. A fogak ellen nem lehet harcolni motorral, a fogak ellen fogak kellenek és hiába minden motor, hiába minden modern harci eszköz, könnyen megtörténhet, hogy ebben az áldatlan harcban Olaszország hagyja ott a fogát.

A Duce naggyá akarja tenni Rómát, ami minden esetre dicsérendő szándék Róma szempontjából, de meggondolandó, hogy ez a szándék nem vezet-e Róma bukására.

KALANDOS
SZERELEM

51

— Maga? — kérdezte. — Az új szobalány? — Nem! Maga az a nő, aki majdnem nekiment a kocsinknak a motorbiciklijével az országúton. És maga... maga az a leány, aki leszaladt a lépcsőn... Maga Ördög Kati! Maga taszított le engem.

Váratlan erővel előreugrott és megragadta Aimée karját. De Aimée ügyesen kirántotta magát.

— Hát az vagyok — mondta hetykén. És vigyázzon magára, nehogy megint letaszítsam!

Nekilökte a tollseprőt. Mr. Lambe kísé sápadtan hátrált. Aztán odaemelte hüvelykujját a csengettyű gombjához.

— Aimée — mondta szinte nyersen — menj ki, kérlek, menj ki azonnal, ez nem neked való. Én majd elintézek mindent.

— Mit akarsz tenni? — kérdezte Georgina rémülten és felugrott. Ahelyett, hogy kiment volna, odaszaladt hozzá.

— Menj Aimée! Ezt a nőt át kell adnom a rendőrségnek.

— Mindennek nevében, ami szent, ne tégy ilyet! sikoltotta Georgina halkán, reszkető hangon. Nehezen kapkodta a lélegzetet és látszott rajta, hogy alig tud uralkodni magán. — Hiszen ő az unokatestvéred, — Aimée...

Kimondta ezt, aztán újra lerogyott a karosszékre és keserves sirásra fakadt. Alexander keze lehanyatlott a csengőről és kábultan nézte.

— Nem tudom, mért kell ilyen nagy jelenetet rendezni emiatt — mondta Aimée. A kétségbeesés erőt és nyugalmat adott neki. Odaállt Alexander elé. — Rendben van, derüljön ki minden. Én vagyok a te unokatestvéred, Aimée. Ez pedig az én unokatestvérem. Georgina Berners. Én kíváncsi vagyok, hogy eljőjön helyettem hozzátok, mert félttem tőle, hogy unatkozni fogok a papa pedig erőltette, hogy jöjjenek. — Küldj hát hamar a rendőrségért, tiszteletre méltó unokabátyám, essünk túl rajta mielőbb.

Alexander úgy érezte, mintha hamarjában a bolondok házába került volna. Hol Aimée bámult, hol a még mindig zokogó Georginára. Mikor azonban az ajtókilincs megcsikordult, mintha be akarna valaki jönni, hirtelen odalépett és széles hátát nekítámasztotta az ajtónak.

— Nem tetszett csengetni, kisasszony kérem? — halatszott kívülről Tarbeaux hangja.

— Tévedés volt — mondta Alexander. — Mehet Tarbeaux, majd csengetünk, ha valami kell.

Kulcsra zárta az ajtót, aztán kutató pillantással mérte végig Aiméet.

— Ezt az egész komédiát nem értem — mondta hidegen — de annyit sejtek, hogy jobb, ha a cselédség nem üti bele az orrát. Most egyedül vagyunk. Kaphatok végre részletesebb felvilágosítást?

Aimée hirtelen megkönnyebbülést, szinte hálát érzett. Nem is hitte, hogy unoka bátyja Alexander ilyen okosan és tapintatosan fog viselkedni.

— Hogyne kaphatnál, Alick — mondta angyali ártatlansággal. És kedvesen rámosolyogva, közvetlen egyszerűséggel elmondott neki mindent elejétől kezdve, lehetőleg röviden, de érthetően. Mialatt beszélt, figyelmesen nézte unokabátyja arcát. Egészen érdekes volt követni rajta a különböző benyomásokat. A végén levegő után kapkodott, mint a szárazra vetett — de még így is méltóságos és komoly hal.

(Folyt. köv.)

SPORT

Jugoszlávia-Románia 2:0 (1:0)

A beállott sötétség miatt a játékot félbeszakították és kedden folytatják

Szófia, június 18.

Esőtől teljesen felázott, irreális pályán mérte össze erejét tegnap este Románia és Jugoszlávia válogatottja a Balkán-Kupa küzdelmeiben. A mérkőzést a nagy zivatar miatt csak igen későn lehetett megkezdni és éppen ezért a második félidő 33. percében abba is hagyták, míg a hátralevő idő ma kerül lejátszásra. A lezajlott 78. perc azonban már körülbelül el is döntötte a meccs sorsát, amennyiben a jugoszláv csapat eddig 2:0-ra vezet.

A mérkőzést a román csapat kezdi és hihetetlen lendülettel fekszik bele a játékba. Szinte állandó fölényben van a hazai csap-

at, a jugoszlávok csak néha-néha jutnak át a középvonalon. Éppen ezért nagy meglepetést kelt, hogy a 31. percben Marjanovits 16. méterről védhetetlen gólt lő (1:0).

Ujrakezdés után ismét a román csapat kerül frontba, de a jugoszlávok védelmével ment egy kapu felé tartó labdát, a labda Szekulics előtt esik le, aki gondolkodás nélkül, 20. méteres távolságból gólt lő (2:0). A román csapat koncentrikus és állandó támadásokba kezd, de a pályán már teljes sötétség. A 33. percben Hogiupolos bíró lefújja a mérkőzést és a befejező percek ma játsszák le.

Cao (Nac)-Ripensia kombinált-Szabadka válogatott 4:3 (1:0)

Oradea, június 18.

A szabadkai válogatott vasárnapi timisoarai veresége után hétfőn Oradeán vette fel a küzdelmet a Cao (Nac)-Ripensia kombinált ellen. Igen érdekes, hogy míg Timisoarán a szabadkai csapat igen gyengén szerepelt, addig Oradeán ugyancsak kemény diónak bizonyult és bár itt is vereséget szenvedett, könnyen történhetett volna fordítva is. A helyi kombinált csapat támadásaival indul a mérkőzés, majd változatos, izgalmas küzdelemben gyönyörködnek a nézők. Végül is a 30. percben Ciolac szerzi meg a vezetést a Cao (Nac)-Ripensia kombinált számára (1:0). Ujabb támadások mindkét rész-

ről, de a félidő eredménye változatlan marad.

Kezdes után Szabadka lendül inkább támadásba és a 10. percben sikerül is egyenlítő (1:1). Pár perc múlva a bíró indokolatlan 11-esít itél a kombinált ellen, amiből Szabadka a vezést is megszerzi (1:2). A 25. percben ismét Szabadka góloz és ezzel úgy látszik, el is dönt a mérkőzés sorsa (1:3). Most azonban összeszedi magát a kombinált is és a 35. percben Rónay a 40. percben Moskó szép gólja 3:3-ra javítja fel az eredményt. Gyilkos küzdelem után végül is a kombinált csapat Moskó révén ismét gólt ér el (4:3) és ezzel meg is szerezte a győzelmet.

Szépen szerepelt Brasovban a gráci Sturm

Brasov, június 18.

A gráci Sturm, amely romániai turán vendégszerepel, vasárnap a brasovi ACFR-t 3:1-re, hétfőn pedig a IAR-t 4:1-re győzte

le. Az oradeai sportközönség érdeklődéssel várja a Sturm szerdai vendégszereplését, amikor is a Crisana ellen veszi fel a küzdelmet.

Belföldi sporteredmények

Sighisoara: Sighisoara válog.—Medias válog. 1:0 (0:0). A vendégek játszották az egészségesebb futball, de Kangel gólja mégis a hazai válogatottnak szerezte meg a győzelmet.

Tg.-Mures: AMEFA (AMTE)—MTE 2:1 (1:1).

Timisoara: TMTE—Chinezul (Kinizsi) 4:1 (3:0). — Unirea—Fratelia 3:2 (2:1).

Resita: UDR—Arad kerületi válogatott 9:1 (5:1).

Jimbolea: Hertha—CFR 7:3 (3:1).
Satmar: Romania—Olimpia 3:2 (1:1)
Góllövők: Fried (2) és Capusan, illetve Doci (öngól) és Vajda.

Selejtező mérkőzések:

Craiova: Cain Jovan—Banatul 1:0.

Osztályozó mérkőzések:

Arad: USA—Sparta 9:2 (4:2). Az USA felkerült az első osztályba a Sparta helyére.

Nemzetközi mérkőzések:

Lugoj: Szabadkai AK—LMTE 4:0 (2:0). Góllövők: Bogacsics (2) és Kecskés (2).

Brasov: Sturm—ACFR 3:1 (2:0). Az osztály amatőrbajnok, amely szerdán Ora-

deán játszik a Crisana ellen, szép játékkal győzött.

A Nemzeti Bajnokság B) csoport bajnokságainak minősítő mérkőzései során vasárnap két meccsre került sor. Győzött a két favorit: a Jiul és a Phoenix.

Részletek a következők:

Sibiu: Phoenix—HTV 3:1 (2:0). Szép játék után megérdemelten nyert a baia-marei csapat. A gólokat Jovicán (2), Freibergert illetve Heiden lőtték.

Petrosani: Jiul—Macabi 3:1 (2:1). Két ezer néző előtt játszották le az izgalmas találkozókat. A 10. percben Pulici, a 27. percben pedig Cozma góloztak, a 40. percben Szegál szépít. Szünet után a 41. percben Burdac beállítja a végeredményt.

Kiadó nyaraló

Ládvolgyön, a vasútállomással szemben ideális fekvéssel, 2 szoba, konyha, veranda álló villa némi berendezéssel a nyári szezonra igen olcsón kiadó. Értekezhetni Dr Lőrincz ügyvédnél, Oradea. Bulev. Regele Ferdinand 13. sz. Telefon 7—43.

Bemutatkozott az új angol kormány az alsóházban

Lloyd George ujjáépítési tervéről és a munkanélküliség leküzdéséről folyt a vita

Londo, június 18.
Az új angol kormány tegnap mutatkozott be az angol alsóházban. Az angol alsóház ülésén, mindjárt a kormány bemutatkozása után az egyik képviselő meginterpellálta a kormányt Lloyd George ujjáépítési tervéről. Baldwin miniszterelnök válaszolt az interpellációra és kijelentette,

hogy Lloyd George ujjáépítési javaslatát költségvetési okokból csak részben fogják megvalósítani. Legelőször azt a részt fogják kivinni a munkanélküliség leküzdésére vonatkozik. Ennek megfelelően már a közeljövőben megindulnak Angliába a közmunkák.

Három gyermek a Marosba fult Aradon

Egy kilencéves fiu apja szemeláttára merült el a habokban

Arad, június 18.
A napok óta tartó kánikula miatt nagy tömegek keresik fel a Marost. A szabadfürdőzésnek azonban egyre több áldozata van. Vasárnap is hárman fultak a vízbe. Pap László 46 éves középiskolai tanár a 11 éves Gábor és a 9 éves Sándor fia kíséretében indult fürödni. Csónakon átmentek a cukorgyár felé, ott kiszálltak és Pap László előre ment a vízbe. Kisebbik fia, a 9 éves Sándor

követe, de egyszerre csak elmerült. Hiába volt a kétségbeesett szülő és a partórség igyekezete, a kisfiut nem tudták megtalálni, holttestét még hétfőn délelőtt sem vetette fel a víz. A másik halálos áldozat Atitimi Miklós 13 éves béresfiu, aki a 3-as gátnál fulladt a vízbe. A harmadik áldozat nevét nem tudják, bár többen látták elmerülni a cukorgyár környékén.

Aiudon a Marosba fult egy salontai képezdei növendék

Aiud, június 18.
Aiudon a református tanítóképző öt növendéke szabad idejökben a Marosban fürödtek. A diákok többször átuszták a folyót, amikor észrevették, hogy egyik társuk Jámbor Lajos küzködik az árral és kétségbeesetten integet feléjük. Amire társai segít-

lyére siettek, már összezsapott felette a víz. Hulláját másnapra vetette ki a víz. Jámbor Lajos salontai fiu volt. Az intézet igazgatósága értesítette Salontán lakó szülőit. Aiudon temették el a tanári kar és az ifjúság nagy részvéte mellett.

Ne fesse haját! Hajfestés nélkül a haj visszakapja eredeti színét a Floreal hajregenerátor használatával.

Nem tartalmaz semminemű festék anyagot. A haj magába szívja ezen vize, elősegíti a haj növeését, táplálását, minél fogva az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. Ezenkívül erősíti a haj gyökerét és ellenállhatóbbá teszi, sőt segíti a haj növeését és szaporodását. — 1 üveg ára 60 lei.

Floreal hajregenerátor erősíti, szépi és megszűnteti a hajhullást, megátolja az őszülést késő öreg korig.
Vezérképviselő: Pap Drogueria
Oradea, Bulvardul Regele Ferdinand No. 9. Naponta postai szétküldés.

Matuska Szilveszter készül a halálra

Jövő év szeptemberében tölti ki büntetését Ausztriában. ~ Négy száz oldalra terjedő életrajzát írja a biatorbágyi rém

Budapest, június 18.
Matuska Szilvesztert, mint ismeretes az osztrák hatóságok bizonyos időre kiadták Magyarországnak, hogy a magyar királyi ítélőtábla vonja felelősségre a biatorbágyi merénylet. A budapesti törvényszék, mint első foku bíróság halálra ítélte a merénylet, aki az ítéletet megfellebbezte.

Matuska vasárnap hajnalban érkezett meg Budapestre és délután már látogatókat fogadott a Markó-uccai fogházban. Elsőnek dr. Lévai József védő kereste fel Matuskát, aki igen szívélyesen fogadta. Arra kérdésre, hogy a steini fogházban mivel tölti el idejét, Matuska kijelentette, hogy életrajzát írja, amelyet négy száz oldalra tervezte. Két száz oldal már készen van belőle, tele képekkel és rajzokkal.

A tömeggyilkos ezután cinikusan beszél a halálos ítéletről. Kijelenti, hogy

feltétlenül hisz a sorsban és a predestinációban. Ha meg kell halni a sors rendeltetése lesz.

A védő után Matuskát leánya, a tizenöt éves Mária kereste fel. Amikor megpillantotta egymást az apa és a leánya, mind a kettőnek szeméből csak úgy patakzottak a könnyek. Átölelték egymást és így sirtak csendesen sokáig. Azután az apa kérdéseket intézett a leányához. A látogatás végén, Matuska a következőket mondotta a jelenlévőknek:

Csak, amikor a leányomat látom, akkor fáj, amit tettem.

Matuskát egyébként egész a táblai befejezéig Budapestben tartják. Azután ismét átmege a steini fogházba, ahol a büntetést 1936. szeptemberében tölti ki. Ezután végleg kiadják Magyarországnak, ahol felakasztják. Hacsak a tábla és a kuria másképp nem ítélik.

Megnyílt Bucurestiben a kisantant gazdasági konferenciája

Bucuresti, június 18.
A kisantant gazdasági konferenciája tegnap nyílt meg Bucurestiben. A konferencia elnöke Teodorescu volt kereskedelmi miniszter. A konferencia három napig tart.

Skarlátjárvány Simleul-Silvanieiin

Simleul-Silvaniei, június 18.
A város gyermeklakói között skarlátjárvány terjedt szét. Már több gyermeket beszállítottak a városi járványkórházba. A város tisztiorvosi hivatala elrendelte az összes gyermekekre nézve a skarlát elleni kötelező védőoltást.

Pilsudszky özvegye Romániában

Bucuresti, június 18.
Pilsudski özvegye tegnap két leányával az országba érkezett. Egyik itteni fürdőn kurát fognak folytatni.

MAKULATURA

ujságpapir olcsó árban nagyban és kicsinyben kapható a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

RÁDIÓMŰSOR

SZERDA

Bucuresti 13.05: Gromofon 14.35: Gramofon 18: Könnyű zene 19.15: Könnyű zene 20.10: Egyházi kórus 21.05: Régi zene 22: Rádiózenekar 23.15: Irek külföldre 23.35 Rádiózenekar.

Budapest: 7.45: Torna. Utána: Hang-
lemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli hangszó, időjárásjelentés 13.05: Uhrin Klára énekel 13.30: Hírek 14.20: Időjárás és víz állásjelentés 14.30: Rendőr-fúvószözenekar — 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek 17.10: Diákfélóra 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: Farkas Zoltán előadása 18.30: A Budapesti Általános Munkásdaegyet és a Budafoki Munkás Dakör 19.30: Terescsényi György elbeszélései 20.05: Gy. Márkus Lili zongorázik 20.45: A Rádió a rádióról 21.10: Közvetítés a Budai Szinkörből Aki mer, az nyer 22: Hírek 24: Időjárásjelentés. Majd Pertis Jenő és cigányzenekara 1.05: Hírek.

CSÜTÖRTÖK

Bucuresti: 13.05: Rádiózenekar 13.35: Rádiózenekar 14.35: Rádiózenekar 18: Gramofon 19.15: Gramofon 20.20: Kamarazene 21: Manon, Massenet operája.

Budapest: 10.15: Hírek 11: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István Bazilikából 13.15: Időjelzés, időjárás- és víz állásjelentés 13.30: Budapesti Hangverseny Zenekar 14.40: Hanglemezek 15.50: Bánáti-Baum Mária előadása 16.25: Gyermekdalok 16.45: Közvetítés a Tenyészállatvásár-térről 17.25: Weidinger Ede szalonzenekara 18.30: Jeruzsálem Jézus idejében 19: Fúvóla-zene 19.25: A Tannhauser előadásának ismételtetése 19.30: Közvetítés Tatáról a "Juniusi Hetek keretében rendezett szabadtéri előadásról 21: Cholnoky Jenő dr előadása 21.30: Debreceni Kiss Béla és cigányzenekara 22.30: Hírek, löversenyeredmények 23: Az 1. honvéddalozegred zenekara 23.40: Időjárásjelentés 24.20: Hablitz Alma énekel 1.05: Hírek

3 oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. JUNIUS 20.

Megjelent a tombolaregény

Tegnap megjelent az "Erdélyi Magyarság" tombola-regénye. A zöld fedelű könyv két rendkívül érdekes két regényt tartalmaz: "A sors keze" és "A jóslat" címmel.

A regény harmadik borítékoldalán számmal van ellátva, mely szám résztvesz a most lejárt 333 nyereményes tombolában. A regény tehát pótolja a tombolajegyet. — Ára 6 lej. Mindenki őrizze meg, hogy a tombola nyelési lehetőségeitől el ne essék.

Pár nap múlva, e hét végéig kikerül a

nyomdából második regényfüzetünk is, — amely a "Mesebeli herceg" romantikus regényt tartalmazza. Ez a regény is számozott és résztvesz a most lejárt tombolában. Minden olvasónk megszerezheti ezt is és ezzel a számmal is részesedik a tombolában.

A regényfüzetünk expedícióját minden irányban megkezdjük. Olvasóink kérjék a bizományostól. Helybeli olvasóink a kiadói hivatalban és az árusoknál megkaphatják a regényt. Mindenki figyelje a számot.

Junius 25-től ismét érvényes a bucarestii hónap vasuti kedvezménye

Péntek délutántól hétfő éjfélig vehető igénybe a kedvezmény

Bucuresti, junius 18.

A CFR vezérigazgatóság közli, hogy junius 25-től egész a hónap végéig a bucarestii Carol-park kiállítását látogatók 50 százalékos vasuti kedvezményben részesülnek. Kedvezményt a következőképp adják: Mindenki

megkapja ezt a kedvezményt, aki pénteken délután 4-től vasárnap 12-ig terjedő időközben vonatra ül, visszatéréskor, pedig hétfőn éjjel 12-ig vonatra száll. Egészjegyet kell váltani, amelyet Bucarestiben láttamoznak. Ezzel ingyen lehet visszatérni.

Meghalt az endrődi választási sortűz nyolcadik áldozata is

Szeptemberben tartják meg az ügy időtárgyalását

Békésgyula, junius 18.

Emlékeztet még az a megdöbbentő véres választási incidens, amely a magyarországi Endrőd községben játszódtott le, — amikor Andaházi-Kasnya Béla kisgazdapárti képviselőjelölt beszédét a csendőrök nem engedélyezték, majd amikor a tömeg nem akart ismételt felszólításukra sem szétoszlan, sortűzet adtak le a jelenlévőkre. A sortűz következtében öt ember helyszínen halt meg, a sebesültek közül ketten a kórházban szenvedtek ki.

A csendőrsortűznek még több sebesültje is volt, akiket a kórházban ápoltak. Tegnap a gyulai kórházban

meghalt a választási sortűz nyolcadik áldozata, Minya Franciska 25 éves leány, aki tüdőlővést kapott.

A szerencsétlen leánynak pünkösdkor lett volna az esküvője.

A hatóságok egyébként a szomorú emlékeztető ügyben már befejezték a vizsgálatot és a főtárgyalást valószínűleg szeptember első napjaiban tartják meg.

Utonálló cigánybandát fogott el a csendőrség Bihormegyében

Oradea, junius 18.

Sambasag és Rogoz bihormegyei községek környékét már hosszú ideje rettegésben tartotta egy utonálló és betörőbanda. A lakosság valósággal páni félelemben élt, mert soha se lehetett tudni, hogy a banditák, melyik házat "tüntetik ki" látogatásukkal.

A sambasagi csendőrség hosszas nyomozás

után ártalmatlanná tette a háromtagu rablóbandát, amelynek tagjai Lakatos Ioan, Covaci Josif és Cincar Gheorghe cigányok. A cigánybandát az erdőben kerítették körül és rövid ellenállás után mindhármut elfogták.

A három cigányt behozták az oradeai rendőrségre, ahonnan az ügyészségre kísérték át őket.

Hova tűnt a négy éve földbe ástott arany?

Rejtélyes lopás ügyében nyomoz a simleul-silvanieii rendőrség

Simleul-Silvaniei, junius 18.

Sámuel Sándor dersidai földbirtokos néhány év előtt beköltözött Simleul-Silvanieire Kertjében mintegy másfélmillió lej értékű régi arany ékszereket ástott el, egy üvegburában. Ez 1931-ben volt. Azóta többször megnézte a kincseket. Néhány hét előtt azonban újra felást a kincs rejtékhelyét, de a kincset nem találta. Napszámokat hívatott s az egész kertet felásatta. Most várakozik.

lanul Clujról három detektív és egy rendőr komiszár érkezett az ügyben Simleul-Silvanieire és házkutatást tartott Sámuel szomszédjánál, Mózes Hermann kereskedőnél és bátyjánál. Mózes Lázárnál. A két Mózes vasárnap reggel óta a rendőrségen fogva tartják. Kihallgatásuk folyik. A rendőrség a nyomozás érdekében egyelőre nem nyilatkozik.

Horthy Miklós születésnapja

Budapest, junius 18.

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója ma ünnepli 67. születésnapját. A születésnapja alkalmával saját kérésére nem rendeztek a kormányzónak országos ünnepelést s az államfő csupán néhány politikust fogadott magánkihallgatáson.

Belső kölcsönt bocsájtanak ki Magyarországon

Budapest, junius 18.

A parlament két napos vita után megszavazta a belföldi kölcsön kibocsájtásáról szóló törvényt. A törvény értelmében 15 milliós kölcsönt vesz fel az állam és ezt a pénzt beruházásokra és közmunkákra fordítja.

— Fej-, váll- és ágyékrheumánál, ischiásnál, idegfájdalmaknál, szaggatásnál és zsabánál a természetes „Ferenc József” keserűviz rendkívül hasznos háziszser, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József viz gyors, biztos és kellemes hatása hugysavfelhalmozódásnál és köszvényrohamoknál is kiválóan érvényesül.

Felhőszakadás Kassán

Kassa, junius 18.

H-tőre virradó éjszaka hatalmas vihar dühöngött Kassán, mely vízzel borította a város uccáit és tereit. A kár jelentékeny.

Sulyos balesetet okozott a felrobbant szódásüveg

Oradea, junius 18.

Könnyen végzetessé válható baleset érte tegnap Klein Ignácot, a Piata Unirin levő "Favorit" bodega tulajdonosát. Klein üzletében egy szódavizes üveget vett ki a jég-szekrényből. Ebben a pillanatban az üveg expodált és a szerteröppenő szilánkok egyike sulyosan megsértette Klein bal szemét. Kleint azonnal orvoshoz szállították, aki sebet bekötözte és lakására szállította. Klein állapota igen sulyos, de remélik, hogy sikerül megmenteni a megvakulástól.

— Liliom rekord Hollandiában. Amszterdamból jelentik: A hágai wageningi keretesi iskola üvegházának legújabb csodája egy pompás délszaki liliom, mely 2.40 méter magas, 1 méter széles és hagymája pedig 4 kiló sulyu.

Időjárás

Északnyugati, majd délnyugatra forduló légáramlás. Nyugaton újabb felhősödés. A hőmérséklet emelkedik.

Veszek

ócska ólmot

Cim a kisdoban

5. oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"
1935. JUNIUS 20.

Hock János büntetése elengedését kéri

Budapest, június 18.

Hirt adtunk arról, hogy Hock János katolikus pap, akit a múlt évben ítéltek el egy évi fogháza. Most érkezett jelentések szerint azonban az ősz pap állapota rosszabbra fordult, úgy hogy tartani lehet attól, hogy komoly következményekkel járhat a rabkórházi ápolás Hock Jánosra nézve. Ezért a 75 éves pap érintkezésbe lépett ügyvéd-

jével, dr. Nagy Vincével, akinek útján a kormányzótól kérni fogja, hogy tekintettel arra, hogy büntetéséből hét és fél hónapot kitöltött, engedje meg, hogy büntetésének végrehajtását félbeszakítsa és beutaltassa magát egy klinikára vagy szanatóriumba. A kérvényt Nagy Vince a napokban terjeszti kormányzó elé, aki dönteni fog a különös ügyben.

Sertésvész pusztít Salajmegyében

Az állatállomány fele elpusztult. -- Félő, hogy Bihar-megyére is áterjed a járvány

Simleul-Silvaniei, június 18.

Sesimir községben sertésvész tört ki, amely a szomszédos Maladia, Milac, Camer község állományát is elpusztította. Most Ipu község tett jelentést, hogy a vész ott is fellépett s valószínű, hogy áterjedt Bihar-megyére is. A hivatalos kimutatás szerint a Simleul-járás sertéseinek 50 százaléka el-

pusztult. A vészt a kupeczek lelkiismeretlensége terjeszti, mert a lezárt területről nagy tételekben vásárolnak s szállítják Clujra s más községbe, városokba állatokat. A járási állatorvosi hivatal nagy harcot vív a pénzért állatot eladó gazdák nemtörődömségével s a kupeczek lelkiismeretlenségével.

Csatorna készül a nagy magyar alföldön a Duna és Tisza között

Bécs, június 18.

Fantasztikus hirt közöl a bécsi Der Morgen. A hírben nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy

a közeljövőben megkezdik építeni Magyarországon azt a csatornát, amely a Dunát és a Tiszát Szolnoknál összekötné.

A Der Morgen beszámol arról, hogy egy külföldi érdekltség a Magyarországon rekedt pengőket akarja felhasználni arra, hogy ezt a gigászi nagyságú építkezést véghez vigye. A terv szerint a csatorna, amely hajózható lenne, kilencvenkilométer hosszú s

az építése öt-hat esztendeig tartana. A Der Morgen arról is beszámol, hogy a terv létrehozásán Magyarország volt londoni követe, gróf Szapásy László fáradozik.

A magyarországi lapok bécsi munkatársuk közlése alapján felkeresték gróf Szapásy Lászlót, aki kijelentette, hogy vannak ilyen irányú tárgyalások, de ezeknek a természetéről és előrehaladottságáról nem nyilatkozhatik. Tény azonban annyi, hogy ő már 15 éve fáradozik egy ilyen konszern létrehozásán, amely azt tűzné ki célul, hogy egy csatorna létesítésével az alföldet öntözni lehessen és így a világ legtermőbb földjét kapnák.

Megakadályozta a lakosság az erdő-árlejtést gheorgheni közelében

Gheorgheni, június 18.

A Gheorgheni közelében fekvő Bica-Ardelean községben a községi tanács legutóbb úgy határozott, hogy az erdővágterületet nem adja el árverésen, hanem a faanyagot felosztja a lakosság között. Az erdőhatóságok azonban nem hagyták jóvá ezt a határozatot, hanem kötelezték arra a községi tanácsot, hogy tartsanak szabályszerű árlejtést.

A község az árlejtést meg is hirdette, amelyre azonban

száznál több falusi vonult fel és behatolva a községhezára, tiltakoztak az ellen, hogy az árverést megtartsák.

Végül is a csendőrség oszlatta szét a tüntető tömeget. Az esetről jelentést tettek az ügyészségnek, amely hatóság elleni erőszak címén többek ellen eljárást indított.

Magára gyújtotta a házat, majd felakasztotta magát

Brasov, június 18.

Különös eset tartja izgalomban Brasov lakosságát. Nemrégiben betörték Fülöp táblabíró lakásába. A rendőrségnek sikerült elfogni a tolvajt egy bizonyos Csiki nevezetű egyén személyében. A tolvaj később a vizsgálóbíró előtt kiadta orgazdáját, aki egyben felbújtó is volt. Amikor a rendőrség Mandi Zsuzsanna, felbujtónő lakására sietett, abban a pillanatban, amikor zörgettek az asszony lakásának ajtaján, füst és láng-

nyelvek csaptak ki. Azonnal kihívták a tűzoltókat, akik behatoltak az égő lakásba és az utolsó pillanatban sikerült levágni a kötélről az asszonyt, aki felakasztotta magát. Mándi Zsuzsannát beszállították a kórházba, ahol kivallatták. Az asszony bevallotta, hogy amikor meg tudta, hogy a rendőrség keresi felgyújtotta a házat és felakasztotta magát. Hogyha öt perccel későbbben találják rá, akkor már nem lehetett volna felöltségre vonni tettéért.

Mihály vajda segélyt osztott ki a lupenii bányászok között

Bucuresti, június 18.

Mihály trónörökös, nagyvajda meglátogatta a Jil-völgyét s megtekintette az ottani üzemeket. Lupeniban a nagyvajda a nyomorgó munkások között nagyobb összegű segélyt osztott ki.

Felbontották az Oroszországból érkezett kincsesládákat

Bucuresti, június 18.

Az óbori állomás vámhivatalában megkezdtek azoknak a ládáknak a felbontását, amelyeket Dimitrie Cantemir fejedelem holttestével együtt Bucurestibe szállítottak. A kíváncsiak olyan nagy tömege gyűlt össze a vámhivatal épülete előtt, hogy egy egész zászlóalj katonaságot kellett kivezényelni a rend fenntartására.

Dimitrie Cantemir hamvait vívó kő-lönművel egyébként tegnap érkezett meg Iasi-ba, ahol a Trei Erarchie nevű templomban fogják örök nyugalomra helyezni a fejedelem földi maradványait.

Sikkasztó postai alkalmazott

Simleul-Silvaniei, június 18.

Cristea Ioan, a posta egyik alkalmazottja a múlt hét folyamán megbízást kapott Pop Felicián fogorvostól, hogy aranyfog létesítéséhez szükséges tört aranyat, valamint ezer lej készpénzt Zalaura vigyen, egy ottani fogtechnikusnak. Cristea azonban elköltötte a pénzt s az aranyat elzalogosította. Az ügyészség letartóztatta.

APRÓHIRDETÉSEK

A közönség szíves figyelmébe!

Ne üljének fel házaló ügynököknek, mert

Róna fényképésznél
júniusban nagy árkedvezmény!

1 db. művészi levél-lap és 1 db. nagytás összesen **100 lei.** Str. Alexandri 4.

Szeretem a gyermeket jelégére levél van a kiadóban.

14-15 éves fiúk jó keresettel ujság-árusításra felvétetnek. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Szerény megélhetést biztosít egy üzemből levő daráló, amely 2 szobás adómentes épülettel betegség miatt eladó. Cim a kiadóban. 2689

Fiatall varróleányt felvesznek. Krumpi-föld. Strada Nordului 17. Szabó Mihály. 2859

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában. Oradea. Piata Mihai Viteazul 4.

Üzemképes 15-25 lóerős nyersolaj motor megvételre kerestetik. Hájói malom. 2860

Gyakorlott szőnyegszövő leányok felvétetnek azonnalra, Miron Pompiliu 5. 2861

Eladó egy fehér ág, szekrény, fehér függöny és ágyterítő, rézág, fehér és borna virágállványok 1 ebédlecsillár. Dr Kádár ügyvédnél. Strada Alea Romei. 2. 2842

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA